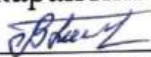

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Голова приймальної комісії
в.о. ректора
Андрій КУДРЯШОВ
Гарант освітньо-наукової програми
Захист і карантин рослин

Володимир ТУРЕНКО

ПРОГРАМА

додаткового вступного випробування у формі співбесіди для здобуття ступеня
«Доктор філософії» на основі РВО «Магістр»
Галузь знань – Н Сільське, лісове, рибне господарство
та ветеринарна медицина
Спеціальність – Н1 Агрономія
Освітньо-наукова програма «Захист і карантин рослин»

Харків – 2025

ПРОГРАМА

додаткового вступного випробування у формі співбесіди до аспірантури зі спеціальності Н1 Агрономія в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності

ЕНТОМОЛОГІЯ

Ентомологія (від грец. έντομον, εντόμον — «комаха» та λόγος — «слово», «вчення») — наука, що вивчає комах. Інколи це означення набуває ширшого змісту і охоплює також вивчення інших наземних членистоногих, як-от павукоподібні, прихованощелепні.

Контрольні питання до програми

1. Ентомологія як галузь наука.
2. Морфологія комах.
3. Систематика комах.
4. Біологія комах.
5. Екологія комах.
6. Трофічна спеціалізація комах.
7. Комахи ентомофаги
8. Ряд Прямокрилі
9. Ряд Твердокрилі.
10. Ряд Напівтвердокрилі.
11. Ряд Рівнокрилі хоботні.
12. Ряд Двокрилі.
13. Ряд Перетинчастокрилі.
14. Вплив зовнішнього середовища на розвиток комах.
15. Хвороби комах.

Список рекомендованої літератури

1. Антонюк С.І., Лікар Я.О., Рубан М.Б. Сільськогосподарська ентомологія. Київ: Вища школа, 1984. 271 с.
2. Антонюк С.І., Лікар Я.О., Рубан М.Б. Сільськогосподарська ентомологія: практикум. Київ: Вища школа, 1986. 174 с.
3. Бригадиренко В.В. Основи систематики комах. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2003. 203 с.
4. Ентомологія / за ред. акад. В. П. Федоренка. Київ: Колобіг, 2013. 380 с.
5. Літвінов Б.М. та ін. Практикум із сільськогосподарської ентомології. Київ: Аграр. освіта, 2009. 300 с.
6. Рубан М.Б. та ін. Шкідники польових культур. Київ: Урожай, 1996. 228 с.
7. Сільськогосподарська ентомологія: підручник / за ред. Б.М. Литвинова, М.Д. Євтушенка. Київ: Вища освіта, 2005. 511 с.
8. Шкідники багаторічних насаджень: практикум / за ред. М.Б. Рубана. Київ: Урожай, 1999. 272 с.
9. Fauna Europaea. URL: <https://fauna-eu.org/>
10. Global Biodiversity Information Facility. URL: <https://www.gbif.org/>
11. Snodgrass R.E. Principles of insect morphology / With a new inn-word by George C. Eickwort. First published 1935 / MCGraw. Hill Book Company inc. Ithaca and London: Cornell University Press, 1993. 667 p.
12. UkrBIN: Національна мережа інформації з біорізноманіття. URL: <https://ukrbn.com/>

ФІТОПАТОЛОГІЯ

Фітопатологія — галузь науки, що вивчає етіологію і патогенез хвороб рослин, видовий склад, екологію та біологію патогенів, імунітет рослин до хвороб, теоретичні питання обмеження їх розвитку; наука, що вивчає хворобливі процеси в рослинах, причини, що їх викликають та розробку методів боротьби з ними.

Контрольні питання до програми

1. Фітопатологія як галузь наука.
2. Систематика грибів.
3. Біологія грибів.
4. Екологія грибів.
5. Неінфекційні (непаразитарні) та інфекційні (паразитарні) хвороби
6. Еволюція паразитизму фітопатогенних організмів
7. Динаміка розвитку та поширення інфекційних хвороб
8. Патологічний процес у рослин
9. Відділ Mucormycota (Слизовики)
10. Відділ Plasmodiophoromycota (Плазмодіофорові)
11. Відділ Chytridiomycota (Хитрідіоміцети)
12. Відділ Zygomycota (Зигоміцети)
13. Відділ Ascomycota (Сумчаті гриби, або Аскоміцети)
14. Відділ Basidiomycota (Базидіальні гриби)
15. Відділ Deuteromycota (Дейтеромицети)

Список рекомендованої літератури

1. Визначник грибів України: в 5 т. Т. 1: Слизовики (Mucorphyta); Гриби (Mycorphyta): архіміцети, фікоміцети / С. Ф. Морочковський, М. Я. Зерова, І. О. Дудка [та ін.]; відп. ред. Д. К. Зеров. Київ: Наук. думка, 1967. 254 с.

2. Визначник грибів України: в 5 т. Т. 2 : Аскоміцети / С. Ф. Морочковський, М. Я. Зерова, З. Г. Лавітська, М. Ф. Сміцька ; відп. ред. Д. К. Зеров. Київ: Наук. думка, 1969. 517 с.
3. Визначник грибів України: в 5 т. Т. 3 : Незавершені гриби / С. Ф. Морочковський, Г. Г. Радзієвський, М. Я. Зерова [та ін.] ; відп. ред. Д. К. Зеров. Київ: Наук. думка, 1971. 696 с.
4. Визначник грибів України: в 5 т. Т. 4: Базидіоміцети: дакриміцетальні, тремелальні, аурикуляріальні, сажковидні, іржасті / М. Я. Зерова, С. Ф. Морочковський, Г. Г. Радзієвський, М. Ф. Сміцька ; відп. ред. Д. К. Зеров. Київ: Наук. думка, 1971. 315 с.
5. Визначник грибів України: В 5 т. Т. 5. Базидіоміцети. Кн. 1. Екзобазидіальні, афілофоральні, кантарелальні / Зерова М. Я., Радзієвський Г. Г., Шевченко С. В. ; Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного АН УРСР . Київ: Наукова думка, 1972. 240 с.
6. Визначник грибів України: в 5 т. Т. 5. Базидіоміцети. Кн. 2. Болетальні, стробіломіцетальні, трихоломатальні, ентоломатальні, русулальні, агарикальні, гастероміцети / Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного АН УРСР ; Авт. тому М. Я. Зерова, Г. Л. Роженко [та ін.]. Київ : Наукова думка, 1979. 565 с.
7. Вірусні та мікоплазмові хвороби польових культур / Шевченко Ж. П., Хельман Л. В., Недвига О. Є. та ін.; за. ред. Ж. П. Шевченко. Київ: Урожай, 1995. 304 с.
8. Загальна фітопатологія: навч. посібник / В.В. Горяїнова, С.В. Станкевич, О.М. Батова, Л.В. Жукова. Житомир: ПП «Рута», 2023. 378 с.
9. Кирик М. М., Піковський М. Й. Патологія насіння сільськогосподарських культур: навч. посібник. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2012. 212 с.
10. Марков І. Л. Практикум із сільськогосподарської фітопатології. Київ: ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2012. 528 с.
11. Марков І. Л. та ін. Сільськогосподарська фітопатологія. Київ: Інтерсервіс, 2017. 573 с.

12. Марютін Ф. М., Білик М. О., Пантелєєв В. К. Фітопатологія. / За ред. проф. Ф. М. Марютіна. Харків: Еспада, 2008. 548 с.
13. Моніторинг хвороб сільськогосподарських культур: навч. посіб. / С.В. Станкевич, В.М. Положенець, Л.В. Немерицька, І.А. Журавська. – Житомир: Видавництво «Рута», 2022. – 303 с.
14. Патологія насіння сільськогосподарських культур: навч. посібник / Л. В. Жукова, С. В. Станкевич, В. П. Туренко та ін. Житомир: Видавництво «Рута», 2023. 292 с.
15. Пересипкін В.Ф. Сільськогосподарська фітопатологія: підручник. Київ: Аграрна освіта, 2000. 415 с.
16. Пінчук Н. В., Вергелес П. М., Коваленко Т. М., Окрушко С. Є. Загальна фітопатологія: навч. посіб. / За ред. Н. В. Пінчук. Вінниця, 2018. 272 с.
17. Термінологічний словник з фітопатології / С.В. Станкевич, Л. В. Жукова, В. В. Горяїнова, О. М. Батова. Житомир: Видавництво «Рута», 2022. 56 с.
18. Термінологічний словник-довідник з фітопатології: навч. посібник / С.В. Станкевич, В.М. Положенець, М.М. Фурдига та ін. Житомир: Видавництво «Рута», 2023. 120 с.
19. Цилюрик А. В., Шевченко С. В. Лісова фітопатологія. Практикум. Корсунь-Шевченківський: Поліграфічний центр «Ірена», 1999. 203 с.
20. Ainsworth G. C., Hawksworth D. L., Bisby G. R. Ainsworth & Bisby's Dictionary of the Fungi / Ed. by D. L. Hawksworth, P. M. Kirk, B. C. Sutton, D. M. Pegler. CAB International, 1995. 616 p.
21. Kirk P. M., Cannon P. F., Minter D. W., Stalpers J. A. et al. Ainsworth & Bisby's Dictionary of the Fungi. CAB International, 2008. 771 p.

Критерії оцінювання при співбесіді

Оцінка знань здобувачів з кожного питання проводиться за 100-бальною шкалою.

Шкала: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для співбесіди
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	
35 – 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання:

«Відмінно» (90-100 балів) – здобувач виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

«Дуже добре» (82-89 бали) – здобувач виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.

«Добре» (74-81 бали) – здобувач виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

«Задовільно» (64-73 бали) – здобувач виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

«Достатньо» (60-63 бали) – здобувач виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

«Незадовільно» (35-59 бали) – здобувач виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.

«Не зараховано» (0-34 бали) – здобувач не розуміє суті питань, виявляє прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, що свідчить про необхідність обов'язкового повторного вивчення дисципліни.

Розглянуто на засіданні вченої ради

Факультету агрономії та захисту рослин

Протокол № 6 від 27 лютого 2025 року

Декан факультету агрономії

та захисту рослин

О. РОМАНОВ

Гарант освітньо-наукової програми

В. ТУРЕНКО